

FANTJE IZ SOSEŠČINE

BOYZ'N THE HOOD

scenarij
in režija: John Singleton
fotografija: Charles Mills
glasba: Stanley Clarke
igrajo: Larry Fishburne, Cuba Gooding, Jr., Ice Cube, Morris Chestnut
producent: New Deal Productions, ZDA, 1991.

Črnci v Ameriki res nimajo sreče. Najprej so jih odkrito izkoriščali. Potem jih je bolj ali manj odkrito preganjal KKK. V začetku tega stoletja so jih začeli sovražiti novi ameriški imigranti: Irci, Poljaki, Italijani ... V dvajsetih so morali harlemski igralci jazza prihajati v klube skozi stranska vrata. V šestdesetih so bili v Vietnamu črni vojaki v večini, za povrh pa jim je FBI sesul še Martina Luthra Kinga. V osemdesetih jim še to ni bilo dovolj in so se začeli pobijati sami med seboj.

To je prva stvar, ki jo izvemo v Singletonovih **Fantih iz soseščine**: vsak enajndvajseti črni moški v Ameriki umre nasilne smrti - večina od krogle drugega črnega moškega. V filmu **Blade Runner** Harrison Ford reče za

belega policijskega šefa M. Emmeta Walsha: » ... v starih časih so taki ljudje črncem pravili *niggers*.« Ce je Ridley Scott hotel s tem povedati, da danes nihče več ne reče črncu *nigger*, bi lahko sklepali, da je razisem v Ameriki postal izključno stvar samih črncev - sleng črnih getov za moškega poleg besede *nigger* pozna samo še besedo *motherfucker*. (Za ženski del populacije je izbira seveda večja: poleg standardnih *hooch*, *pussy* in *bitch* še bolj vljudna oblika *femle*.)

Tako sklepanje je seveda napačno, kot nas pouči Larry Fishburne alias Furious Styles, črnski aktivist in oče središčne osebe filma, odraščajčega Treja Style-
sa (Cuba Gooding, Jr.). »*Zakaj*

je v črnih sosestkah na vsakem vogalu najti trgovino s pijačo in trgovino z orožjem, v belih sosestkah pa ne?« se pred zbrano gručo brezdelne zapite ali zadrogirane črne mladine vpraša Furious Styles in si takoj odgovori: »*Ker hočejo, da se pobijemo sami med seboj.*« Ta in podobni »pedagoški« prizori (»*Vsak cepc z jajci lahko naredi otroka; samo pravi mož pa otroka lahko vzgoji v moža.*«) so preveč prozorni - izpadejo kot poceni vzgoja, izkoriščajoča propagandno moč filma (spomnimo se, podnaslov filma je **Increase the Pea-
ce**).

Toda Singletonu ne gre odrekati briljance v naturalističnem prikazu življenja v črnem getu South Central Los Angelesa.

Odraščajoč v Comptonu, eni izmed tamkajšnjih sosest, je Singleton v živo opazoval stvari, ki jih je pri svojih dvaindvajsetih letih insceniral pred filmsko kamero: črni policaj, ki svoje »brate« sovraži precej bolj kot njegov beli partner in rutinsko kontrolno spremeni v sadistično izživljanje; otrok s crackom zasvojen narkomanke, ki se, prepuščen sam sebi, znajde pred avtomobilom na cesti; truplo, ki si ga gre »turistično« ogledat skupina otrok (kot da bi v en prizor stlačili cel Reinerjev **Ostani z mano**). Da pa ne bo pomote: **Fantje iz soseščine** niso propagandna dokudrama, temveč avtobiografska izpoved, ki se začne v času druge kandidature Reagana za predsednika, ko Tre še hodi v osnovno šolo, in se konča sedem let kasneje, ko gre na univerzo.

Singletonu je treba priznati tudi pretanjen občutek za režijo. Film je narejen več kot korektno, kljub zavajajoče lepim fotografijam Charlesa Millsa pa mu je uspelo z dobrim kadriranjem in montažo film preplesti z nasiljem, ki s soundtracka že na samem začetku zasuje gledalca.

Od igralcev izstopa Ice Cube, ex-furmen N. W. A., ene izmed redkih dobrih rap skupin. Z rapom je podobno kot z ostalo pop glasbo: večinoma gre za prežvečizpljuni komade, ki v glavnem hvalijo svojega interpreta kot največjega mudonjo v lokalni četrti ali pa v soft-porno maniri prepevajo o seksu. Zelo malo skupin je angažiranih. Poleg N. W. A. (mimogrede, kratica pomeni *Niggers With Attitude*) so najbolj eksponirani in provokativni *Public Enemy* in ko dodamo še *Ghetto Boys*, je seznam počasi poln. (Seveda je jeznih črnih raperjev precej več: Ice Cube, Chuck D in Ice T so pač le redki, ki jim je uspel preboj v medije.) Tako niti ni presenetljivo, da Singleton ni vključil veliko rapa v svojo glasbeno opremo. Stanley Clarke mu je naredil glasbo, ki ima z njim bolj malo povezave. Sicer pa tudi z rapom črnci niso imeli sreče. Niso jim ga sicer speljali iz rok, kot se jim je to zgodilo z Elvisom in rock'n'rolom, toda preden so lahko prišli črni raperji na plano, so morali Beastie Boys prodati milijonske naklade svojega famoznega LP-ja *Licence To Kill*. *Tough break being black in America*.

UROŠ PRESTOR